

8—9 tjednih po sajenju popolnoma zrel. Poleg tega se ta krompir dolgo časa ohrani, je nespremenljive dobrote in svoj dober okus izvanredno dolgo obdrži. Proti mrazu ne le v kleti, ampak tudi kot rastlina na polju je malo občutljiv in se odlikuje po posebni obilnosti močica, (Stärke). Tudi skoro štirikrat toliko rodi kot drugi navadni krompir. Dobro bi ga bilo torej saditi. Seme se dobiva: Ernst Bahlsen, Samenhandlung in Prag, Rossmarkt 59., colni cent po 8 gld. 75 kr. Nemško ime je: „Early Rosenkartofel“.

Dopisi.

iz Maribora. (Zbor kat. polit. društva v Mariboru) se je dné 8. marcija jako lepo vršil. Prišlo je mnogo vrlih mož iz St. Ila in Ruš, od sv. Petra in Kamce, iz Lempaha in Jaranine, iz Slivnice in Hoč. Bilo jih je kakih 136. Prvi je govoril inženir g. Simettinger iz Gradea. V dobro premišljeni nemški besedi nam je razložil nesrečne nasledke novih „verskih“ postav. To pa zato, ker bodo nove verske homatije že itak razdražene ljudi po cesarstvu še bolj vznemirile in razdražile. Tudi drugi govornik č. g. dr. Gregorec, je besedoval o istem predmetu. Dokazoval je, da so nove verske postave prav za prav posnetek pruskih. Le na videz so bolj pohlevne, pa bolj nevarne. Segajo v pravice, katere sv. cerkvi niso dali umrljivi ljudje, ampak živi Bog. Skofov, župnikov in kaplanov postavljati in odstavljati ima svetne vlade minister, ki utegne vsako leto drug biti: zdaj katoličan, za njim Luteran, Jud ali frajmavrer. Sicer pa so nove postave tako nasnovane, da se ne morejo kmalu djanski rabiti, če škofi in mešniki sv. cerkve ne izdajo in liberalcem pri izpeljavi ne pripomagajo. Toda blizo misliti ni, da bi duhovni pastirji Gospodovo cerkev izdali. Zato bodo liberalci ali božje pravice sv. cerkve zopet priznali — ali pa, kar je verjetniše, še s hujšimi postavami pritisnoli in prav po prajzovskem trinoštvu katoličanstvo pri nas preganjali. Toda čem bolj bodo strune napenjali, hitreje bodo počile, — zlasti če smo katoličani opazni, složni in stalni. Zmaga bo naposled gotovo naša. Priporočena in graški podobna resolucija o verskih postavah se je potem sprejela enoglasno; vsi navzočni so se izrekli zoper take posilne postave. —

Potem je prvosednik, g. grof Brandis, navsvetoval adreso ali pismo do našega mil. knezoškofa. V tem pismu se prosi višji duhovni pastir, naj čvrsto in neprestrašeno brani božje pravice sv. cerkve, vedevši, da ga podpirajo vsi verni cele škofije. Adresa se je sprejela enoglasno. Naposled je še g. Žmavec, kaplan v Kamci, v prav mikavni besedi razložil, da liberalci le zato več srenj tiščijo pod klobuk enega liberalnega

župana, da bi svojo oblast med ljudmi razširili in utrdili. Ljudje nebi imeli od prevelikih srenj druga, kakar to, kar imajo od silovito dragih okrajnih zastopov, namreč — večjih plačil, slabših stez in pa menj varnosti zraven liberalnih velikozupanskih strahonjev. Poslušalci bili so z govorom jako zadovoljni. Vsem gg. govornikom izrekamo dostojno hvalo. — (Vredništvo pa reče: Le tako naprej, neustrašeno in dosledno!)

V Šmartnem pri Vurmbergu 10. sušča. (Trojni umor!) Dne 6. marcija v noči se je zgodil v našem dozday mirnem in tihem kraju strašen umor. —

Andrej Kunač, kovač, 23 let star, sin bogatih km. starišev pri sv. Marjeti na Pesnici, se je pred 4 tedni k nam priženil. Vzel je pošteno 30letno hčer rajnega kovača Petriča, pri katerem se je bil A. Kunač nekaj let popred svojega rokodelstva izučil. Mislé, da dobi na svoje stare dni dobrega zeta, privoli v to mati, 70letna udoma Petričeva. Po poroki pri sv. Marjeti se preseli pred 4 tedni Kunač na svoje novo posestvo v Ciglencah, pri katerem je že od nekaj kovačnica. Brž v prvih dnevih svojega zakona je A. Kunač, kakor spričujejo njegovi sosedi, svojo ženo Ančko in staro njeno mater že pretrepaval tako, da ste bili prisiljeni enkrat v temni noči od hiše pobegniti in si pri sosedu M. . . prenočišča prositi. V svoji kovačnici še dozday A. Kunač ni začel ničesar delati; mesto dela pa je pridno zahajal v neko krčmo, kder se mu je, kakor pripovedujejo ljudje, potuha dajala od nekoga ženstva.

Pri sodnijski preiskavi pa so našli v njegovem žepu pismo pisano 28. februarja t. l. že zapечатeno, pa brez naslova, namenjeno, kakor ljubeznjive in prijazne besede v pismu kažejo, neki milici v Gradeu. 6. marcija zvečer proti 11. uri pride A. Kunač iz omenjene krčme proti svojemu domu, od kterege vidi, kakor pravi, dva človeka bežati. Mislé, da sta tatova, ustrelji za njima in zgineta. Potem gre k sosedu in ga prosi, naj gre z njim gledat, kaj se je v hramu zgodilo, češ, da se boji, da so tatovi v njem. Ko v hišo stopita, najdeta vse tri hišne prebivalce mrtve ležati. V prvi izbi leži v postelji 70letna udoma, poleg nje njena rejenka in vnukinja 8letna Ana Kolarič, v drugi izbi pa mrtva mlada žena Kunačeva. Kunač se še v noči odpravi na materni dom k sv. Marjeti, da materi žalostno novice naznani, ter pride drugo jutro blizo 10. ure zopet nazaj. Popoldan ob 1/3 3 se začne sodnijska preiskava po preiskovalnem sodniku g. Peharcu iz Maribora, kteremu gre hvala za njegovo marljivo in neutrudljivo delovanje, kajti preiskava je trajala od 1/3 3. ure popoldan do 5. ure v nedeljo jutro. Ker so vse reči v hramu in zunaj hrama nepremaknjene bile, tudi ničesar poškodovanega najti ni bilo, ni misliti, da bi bili roparji strašnega umora krivi. Jako sumljiv je A. Kunač sam, kterege je dal sodnik zgrabiti

in v Maribor odpeljati. Včeraj dné 9. t. m. popoldne so bile trupla umorjenih od zdravnikov preiskana in rane popisane. Omenim le, da ima šletna Ana Kolarič na glavi 10 večjih ran, in vrh tega še 20 manjših, toraj vseh skupaj 30 ran! Naj huje pa je razmesarjena mlada žena sama. — Žalostno je bilo gledati, kako so v slovesnem sprevodu trupla treh umorjenih na pokopališče zanesli, in vse tri v eden grob položili, da nedolžni otrok leži na sredi med svojo babico in tetico. — Vidite, dragi bralci, strahoviti sad mehkužnosti, mesenosti, razbrzdanosti in — slaboverstva, ki se čedalje bolj med nami širi! Kjer ni vere, ni poštenosti in tudi ne — zakonske zvestobe!

Od sv. Jurja v slov. goricah. — Náte tudi — iz devete dežele nekaj! Pa kaj? O samih revah in nadlogah, katerih bi vam celo vrsto naštetih zamogel, omenjam pa le treh. Dné 28. febr. pokopali smo dvoje šolskih otrok, ki sta v domači, 5—6' globoki mlaki utonula. 13letna deklica je šla, kakor pravijo, cunj v mlako prat, 7letni fantek jo je spremljal. Na eni strani bila je mlaka premrzljena, oba otroka pa padeta v vodo in prideta pod led. Brž ko ne je deklica prva spodrknula in tudi fanta, kterege se je hipoma prejela ali kateri jej je hotel pomagati, seboj potegnili. — Kako zamorejo vendar starši otroka po zimi k vodi pustiti!

Tukajšnji mesar g. P. je bil lansko leto na Dunajski razstavi za svoje izvrstno vino odlikovan. Res imamo v goricah izvrstno kapljico, ko bi le tudi boljših cest imeli. Vinsko trgovino tukaj najbolj overajo strašansko slabe steze, tako da o slabem vremenu z vozom nikamor ni mogoče. Boljše utegne biti, kadar se dodelate cesti od sv. Lenarta do Cmureka in od Hrastoveca sem k sv. Jurju. To bo privabilo več kupcev, ki se zdaj hudiš stez bojé.

Še nekaj. Jurjevčani so po svetu razupiti, da pri volitvah vselej z nemčurji vlečejo. Tega je kriva prejšnja ponemčevalna šola, zdaj pa pomanjka političnega poduka. Še zdaj pravijo: Obiskovali smo le domačo šolo in se naučili dovolj nemški. Molili smo nemški, brali in predstavljali evangelje in oznanila iz nemškega (lepo to! vredn.), da je bilo kaj! — Da se pa zdaj v šolah več tirja ter učijo nekatere stvari, katere se le v maternem jeziku razlagati dajo, s tem je malokdo zadovoljen. O národni zavednosti torej ni ne duha ne sluha tukaj!

Iz Celja. 9. t. m. bil je bivši žalski poštar Fr. Peška pred celjsko okr. sodnijo od porotnikov kriv spoznan goljufije in v 2letno težko ječo obsojen, ker je kot zaprisežen poštar za 3393 gld. 27 kr. cesarsko kaso poškoval. — God slov. apostolov sv. Cirila in Metoda se je pri oo. Lazaristih pri sv. Jožefu nad Celjem 9. t. m. z dvojno božjo službo slovesno obhajal in je bilo veliko domačih in tujih vernikov zbranih. Rajnega preč. opata smo pri tej slovesnosti vselej videli;

zakaj neki zdajšnega ni bilo? Morda iz prevelike ljubezni do Slovanov in njih svetnikov?

Od sv. Jurja na Šavnici. Kat. pol. društvo je imelo 8. t. m. kaj imeniten zbor. Razlagale so se verske postavice precej na drobno ter se dokazalo, kako da krčijo katoliški cerkvi pravice, ter so nevarne za državo samo.

Sprejela se je enoglasno zaupnica g. Hermanu; odločen protest zoper vsiljenje civilnega zakona. — Razložilo se je, kaj da imajo srenje zaradi preuredbe obč. postave storiti ter sklenilo, v prošnji deželnemu odboru to na znanje dati. Slednjič se izreče pristržno sočutje mučenikom sedanjega, brezverskega veka: sv. Očetu, nadškofu Ledohovskemu in drugim pogumnim nemškimi škofom.

Iz sv. Marjete pri Pešnici. (Za slovó č. g. Burcarju, župniku v zgornji Kungerti.) Za Vašo ljubezen, trud in milosrčnost, katero ste skozi 7 let nam in našim otrokom skazovali, Vam v imenu vsih faranov podpisani srčno zahvalo izrekajo. Bog Vas ohrani mnoga leta in blagoslovi tudi Vaše prihodnje delovanje!

Alojz Bračko, erk. kjučar, Jak. Bombek,
Jan. Vraz nadučitelj.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Skoro 5 celih dni trpela je glavna debata (razgovor) o „verskih“ predlogih. Vpisanih je bilo od obeh strani mnogo govornikov, ki pa niso mogli vsi besede poprijeti, ker je večina zbornice sprejela predlog, da se debata konča. Se ve da večina to lahko stori, ker to dopušča opravljeni red, iz druge strani so pa ustavaki že poprej sklenuli sprejeti — s spremembami namreč — vladne predloge. Da si so poslanci „pravne stranke“ s tehtnimi razlogi dokazali, da so te postavice za kat. cerkev pogubne, da državni zbor nema pravice, kat. cerkvi predpisovati postav, ki segajo v notranje cerkvene zadeve, je vendar vse to za ustavaško večino bob v steno bilo. — Slednjič se je po imenih glasovalo o tem: ali so ti predlogi za daljno, posebno obravnavo ali ne? Da so za to, izreklo je 224 poslancev; da niso za to, glasovalo jih je 71, med katerimi so bili samo 3 zastopniki slovenskih pokrajin: grof Hohenwart, Herman in Valusi iz Goriškega. (Grof Barbo iz Kranjskega, ki bi bil gotovo tudi za to glasoval, ni bil v zbornici, ker je bojé moral iti domu.) Drugi slovenski poslanci pod vodstvom dra. Razlaga, ki je poudarjal, da zastopa napredno stranko Slovencev, češ, da ima večino ljudstva (???) za seboj, so pa glasovali za to, da pridejo predlogi v posebno ali specielno debato. Iz besed dra. Razlaga, ki je za to govoril, kakor tudi iz drugega zanesljivega vira zamoremo na tanko povedati, kakošno da je stališče, na katerem pri tem vprašanji „napredna“ stranka Slovencev stoji. Dr. Razlag je poudarjal, da bodo njegovi (3) tovarši